

Juridische hindernissen in beeld

Bij de vernieuwing van toezicht zijn nog veel juridische obstakels te nemen. Dit blijkt uit het eindrapport van de werkgroep Herijking toezichtregelgeving. 'De omslag van functioneel naar object gericht toezicht vereist dat specifieke wetten moeten worden aangepast', zegt Elly Romanesko, programmanager juridisch.

De werkgroep *Herijking toezichtregelgeving*, met daarin wetgevingsjuristen van de ministeries, heeft het afgelopen jaar de juridische belemmeringen voor samenwerking tussen inspectiediensten in kaart gebracht. Het eindrapport is op 11 september voor verdere besluitvorming aangeboden aan de Interdepartementale commissie voor constitutionele aangelegenheden en wetgevingskwaliteit (ICCW). De werkgroep doet in het rapport allerlei aanbevelingen voor het wegnemen van belemmeringen. De wetgevingsjuristen hadden vooraf eigenlijk geen idee wat het programma Vernieuwing Toezicht in de praktijk betekent, vertelt Romanesko. 'Van elke inspectiedienst zijn de bevoegdheden in specifieke wetten vastgelegd. Het mandaat van de toezichthouder geldt alleen voor de eigen doelen. Dat maakt onder meer taakoverdracht en structurele informatie-uitwisseling tussen inspecties lastig. Dit mechanisme moet worden doorbroken.'

Tegengas

Een eerdere werkgroep van juridische medewerkers van de inspectiediensten had al veel voorwerk verricht met het rapport *Juridische belemmeringen* uit juni 2007. Deze werkgroep pleitte voor een algemene wet voor de gegevensverwerking tussen toezichthouders. Dat voorstel is niet overgenomen. Romanesko licht toe: 'Het probleem is vaak gelegen in het afwegen van belangen, de doelbinding aan het gebruik van verkregen gegevens. Een algemene wet verandert hier niets aan. We bevelen maatwerk voor specifieke situaties aan. We hebben een uit drie varianten bestaande modelbepaling voor gegevensverstrekking gemaakt. Deze bepaling kan worden opgenomen in de wetgeving die nodig is als samenwerking tussen toezichthouders in een domein of keten vaste vormen aanneemt.'

De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) wordt in de inspectiewereld nogal eens aangewezen als grootste obstakel. Romanesko geeft tegengas. 'De Wbp is volledig gebaseerd op de Europese regelgeving. Het is een illusie om te denken dat je de wet aan de kant kunt zetten. Maar de negatieve beeldvorming is ook onterecht. De Wbp biedt juist een kwalitatief kader voor de samenwerking tussen rijksinspecties. De wet bevat waarborgen voor het goed verwerken van gegevens. Op dit punt is verbetering mogelijk. De inspectiediensten hebben nog onvoldoende oog voor de veiligheidsrisico's bij het uitwisselen van zowel persoons- als bedrijfsgegevens. Er is meer aandacht voor kwaliteit en zorgvuldigheid nodig.'

Feestje

Het rapport *Herijking toezichtregelgeving* bevat een achtergrondstudie naar het juridisch kader waarbinnen inspectiediensten werkzaam zijn. Romanesko: 'Het is voor het eerst dat er een dergelijk overzicht is gemaakt. We gaan in op de verhouding tussen kaderstellende en specifieke wetgeving voor toezicht. De studie biedt een goed handvat voor de juridische adviseurs van de inspecties. Bijvoorbeeld aan welke voorwaarden je bij samenwerking moet voldoen. En wat je kunt vastleggen in een convenant.'

Door de werkgroep hebben de beleidsonderdelen van de ministeries een beter beeld gekregen van waarmee inspecties bezig zijn, besluit Elly Romanesko. 'Dat beschouw ik als de grootste winst. De beleidskernen hebben fundamenteel nagedacht over de betekenis van de vernieuwing van het toezicht voor beleid. Ze beschouwen het niet meer alleen als een feestje van toezichthouders.'

Meer weten?

U vindt [hier](#) het eindrapport *Herijking toezichtregelgeving* en *Het juridisch kader voor samenwerkende inspectiediensten*. Binnenkort wordt ook een modelconvenant voor samenwerkingsafspraken binnen een domein of keten gepubliceerd. Op donderdag 2 oktober is er een eendaagse cursus over wet- en regelgeving. Klik [hier](#) voor meer informatie en een inschrijfformulier.